

Børns reaktioner & tilpasning efter fyrværkerikatastrofen i Seest

Christina Duch & Ask Elklit

Bakkeskolen 26.02.2008

Hvorfor undersøge børnene i Seest?!

- Hvordan reagerer danske børn efter en katastrofe?
 - Manglende dansk baseret viden
 - En traumatisk hændelse er en nødvendig men ikke tilstrækkelig betingelse for udvikling af PTSD
- ➔ For at vurdere *om* børnene er traumatiseret
- ➔➔ *hvilke faktorer* som påvirker processen

Undersøgelsestidspunktet

- Marts 2006
- Dvs. 16 måneder efter eksplosionen
→ Kronisk karakter
- Hos børn ses tendens til forsinket start eller forsinket rapportering af symptomer

Inddeling af populationen

- Den yngste klassegruppe: 0.-2.klassetrin
- Den mellemste klassegruppe: 3.-5.klassetrin
- Den ældste klassegruppe: 6.-10.klassetrin
- Omfanget af undersøgelsesredskaber blev afstemt til hver gruppe

Undersøgelsens fokus

- Afhængig af aldersgruppe undersøgte vi bl.a. for:
 - traumegrad
 - hvordan børnene håndterer situationen
 - social støtte
 - baggrundsoplysninger (ex. køn, alder, hjemmet placering)

Tegneserien "Thomas"

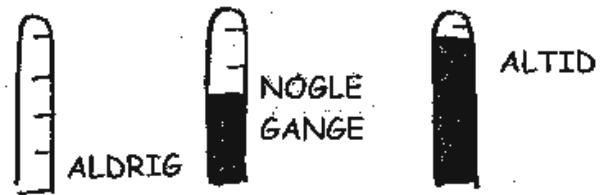
- Nyt tegneseriebaseret instrument "Thomas"
- Dr. Richard Neugebauer fra Colombia University har udviklet "Thomas"
- Forekomsten af PTSD
- Anvendes til børn fra 6år
- Tilpasset til formålet
- 27 tegninger
- 15 minutter

I det følgende vil vi bede dig sætte en ring rundt om
det termometer, der bedst passer til, hvordan du har
det.

© Copyright Dr. Edward Neumeier, Ph.D.
May not be reproduced without written permission.
Version 2.0
SUNSHINE@HOTMAIL.COM 212-547-3824

Her er Thomas.

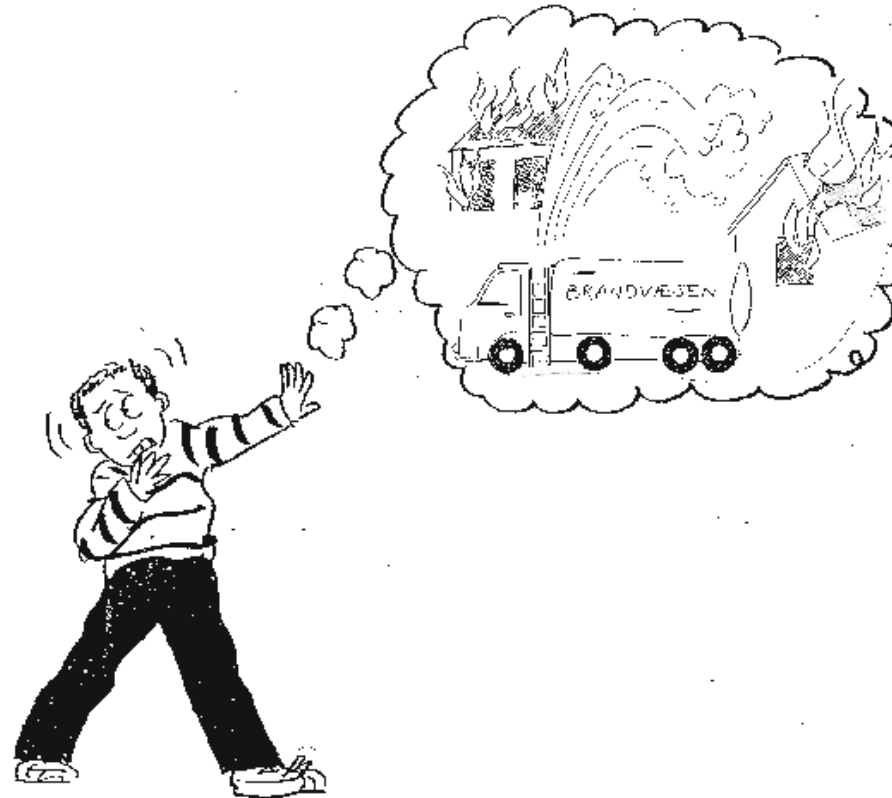

6

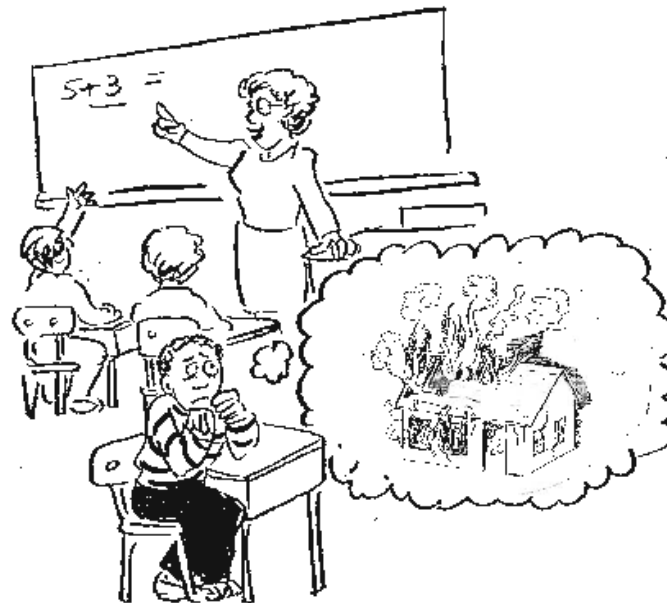
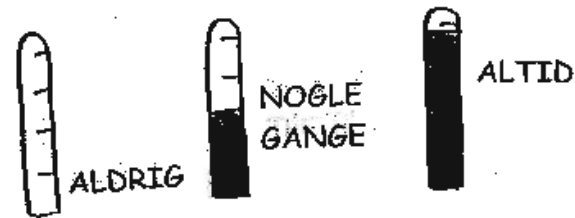
© Copyright Dr. Richard Hargrave, Ph.D.
No part of this publication may be reproduced without the publisher's permission.
Printed in the U.S.A.
All rights reserved. 1-800-451-4384

Her har Thomas svært ved at falde i søvn, fordi han bliver ved med at komme i tanke om noget farligt, han har oplevet. Hvor tit sker det for dig?

© Copyright © Richard M. Lippert, Ph.D.
All rights reserved. No part of this publication
may be reproduced without written permission
from the publisher. 11/12/12

Lige siden branden har Thomas virkelig prøvet ikke at tænke på det. Hvor tit har du det ligesom Thomas?

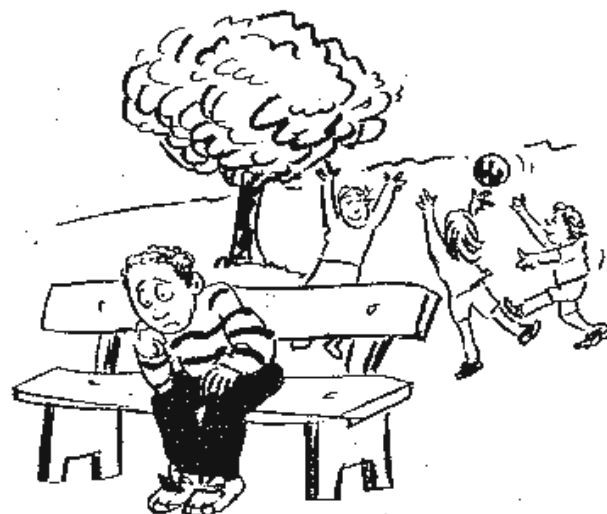
Copyright © 1994, Naughton, H. G.
This work is reproduced without permission.
Version 1.0.
ISBN 0-911-111-11-1

Her er Thomas i klassen igen. Han skulle egentlig høre efter hvad læreren siger, men han kan ikke holde op med at bekymre sig om huse, der pludselig kan blive ødelagt. Hvor tit har du det ligesom Thomas?

© 2000 by J. K. Rowling. All rights reserved.
 May not be reproduced without author's permission.
 New York, N.Y.
 ISBN 0-515-08000-0

Lige siden branden har Thomas tit haft ondt i maven. Hvor tit har du det ligesom Thomas?

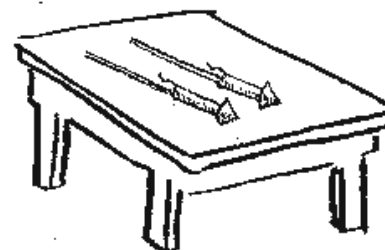
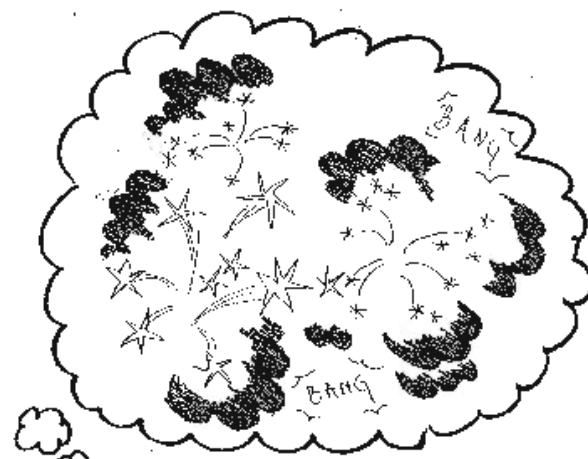

© Copyright Dr. Richard Nephew, Ph.D.
May not be reproduced without author's permission.
Version 1.0
ANSI Z39.48-2006-2007-2008

Her føler Thomas sig helt alene/meget ensom. Selv når der er andre omkring ham, føler han sig ikke rigtig glad. Hvor tit har du det sådan?

17

© Copyright Dr. Richard Houghton, Ph.D.
København, Danmark. All rights reserved.
ISBN 978-87-924-5821-2

Thomas ser nogle raketter, og de minder ham om branden. Hvor tit har du det ligesom Thomas?

© Copyright Dr. Richard Neustatter, Ph.D.
 All rights reserved. With all rights reserved.
 Version 1.0
 2010-01-01 11:01:11

Her er Thomas igen. Han plejede godt at kunne lide at lege med sine venner og have det sjovt. Siden fyrværkeribranden har han ikke længere lyst til at lege. Hvor mange gange har du haft det som Thomas?

© Copyright Dr. Richard Norgaard, Ph.D.
May not be reproduced without author's permission.
Version 1.0
20080401a.edu 212-543-5524

Siden branden bliver Thomas meget vred eller hurtigt ophidset, selv over ting som ikke irriterer andre eller gør dem sure. Hvor tit har du det som Thomas?

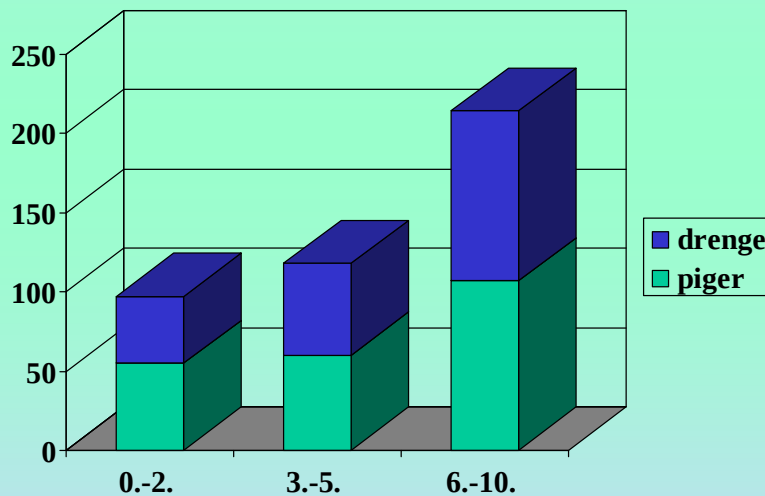

Undersøgelsessituationen

- 0.-2. klassetrin i grupper á 5-6 elever
- 3.-5. klassetrin i grupper á 8-10 elever
- 6.-10. klassetrin selvstændigt i klasselokalet
- anonymitet
- stille spørgsmål
- alle svar var lige rigtige

Antal deltagere

- 0.-2.kl.: 97 elever
- 3.-5.kl.: 118 elever
- 6.-10.kl.: 215 elever
- I alt: 430 elever
= deltagelse på 71%

Samlet set:

- børn reagerer ganske stærkt og længe på en katastrofe
- pigerne og de mindste børn er særligt udsatte for at blive traumatiseret
- eksponeringsgrad er ikke en risikofaktor
- brugen af social støtte er en predictor for traumatisering
- mave- og hovedpine forekommer ofte hos de traumatiserede børn

PTSD totalscore

0.-2. klasse	23% (21)
3.-5. klasse	17% (19)
6.-10. klasse	11% (22)

Belastningsgraden

- Genoplevelse 66%
- Undgåelse 21%
- Vagtsomhed 35%
- Subklinisk PTSD 22%
- PTSD 16%

Set i det større perspektiv

- undersøgelsen på Bakkeskolen er med til at tydeliggøre, hvordan børn i Danmark reagerer på en katastrofe
- ny viden om børns reaktioner og tilpasning efter en traumatisk begivenhed
- især mht. små børn

"Thomas"

➔ målrette indsatsen til børn

- hidtil svært at måle
- let anvendeligt
- bred målgruppe
- eleverne begynder at fortælle om deres specifikke oplevelser mht. katastrofen

Børnenes mening

6.-10. klasse: "Hvordan synes du, det har været at udfylde spørgeskemaet?"

- 'træls': 10% (21)
 - 'ok': 54% (114)
 - 'godt': 36% (75)
-
- *"Det er godt nogen undersøger hvordan vi reagerer efter sådan en katastrofe for det er jo sjældent det sker men det kan altid ske"*
 - *"Tak! Det fik mig til at tænke tingene igennem"*

Tak

Til Bakkeskolens

- elever
- forældre
- ledelse
- lærere

for jeres velvillighed og samarbejdsvilje til
realiseringen af denne undersøgelse

Referencer

- Duch, C. (2007)
Børns reaktioner & tilpasning efter en katastrofe. En empirisk undersøgelse efter fyrværkerikatastrofen i Seest.
Kbh.: Dansk Krise- og Katastrofe psykologisk Selskab
- Duch, C. & Elklit, A. (2008)
Børneperspektiv på en katastrofe.
Psykolog Nyt (4), 8-12